

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת

הלל סנדק או מוהל?

מתווכחים? הרי החתם סופר היה זה שמהל אותי... וידוע שהחתם סופר היה רושם את שמותם של אלו אשר היה מוהל אותם, ומי שהיה נימול על ידו נעשו צדיקים וגדולי ישראל... הרי לנו עד כמה צריך לחזור אחר מוהל וסנדק ראויים...

כאשר נבדוק זאת יותר לעומק נראה שיש מחלוקת מי מעלתו יותר גדולה, האם של המוהל או של הסנדק? **ישנם הסוברים** שמעלת המוהל גדולה יותר. ה'חתם סופר' כתב שמעלתו של הסנדק גדולה יותר שכן הוא מסייע למוהל בשעת המצווה ונטפל לו שכן ודאי אם היה התינוק מונח על השולחן היה קשה מאוד למול אותו ועוד שרגלי הסנדק הוא כעין מזבח והוא נחשב כמקריב קרבן. והמוהל יש בו רק דבר אחד שהוא כמקריב קרבן.

המהרי"ל גם כתב שמעלת הסנדק גדולה יותר מהמוהל. **ונראה שזה היה** הסבר שני הפרושים מה הכוונה שנולדו על "ברכי יוסף" האם יוסף היה המוהל או הסנדק. שברור הדבר שהביאו ליוסף הצדיק את המצווה הגדולה והיותר ראויה, ובל נשכח שהיה מלך ולפירוש אחד מעלת המוהל עדיפה ואת זה הביאו ליוסף. אך לפירוש השני מעלת הסנדק גדולה יותר ולכן הביאו ליוסף להיות הסנדק.. ומי יודע אם לא שני הפרושים נכונים שהיה יוסף גם מוהל וגם סנדק..

הרי לנו מעלת המוהל והסנדק עד כמה הם משפיעים על הרך הנימול. ועל האב לתור ולחפש אחר אנשים גדולים צדיקים וחסידיים.

ניתן להאזין לשיחותיו של הרב גדעון ראובן כשידור חי מידי שבוע ב"קול הלשון" על ידי זיהוי קולי בפס' 03-6171111 ולהקיש *# [אפשר לקבל ציננות]. כמו כן ניתן להאזין לכל השיעורים של הרב שכבר נמסרו בקול הלשון. **שבת שלום ומבורך!**

"וירא יוסף לאפרים בני שלשים גם בני מכיר בן מנשה יולדו על ברכי יוסף" [נ', כ"ג] **צריך להבין** מה בא הפסוק לומר לנו ש"יולדו על ברכי יוסף"? **בתרגום יונתן בן עוזיאל מובא** שני פירושים, האחד שיוסף עצמו היה המוהל ופירוש שני שהוא היה הסנדק. **ועדיין צריך להבין** מה בא הפסוק לומר לנו שהיה יוסף מוהל או סנדק?

בספר "שפע קדש" מובא שידוע שכל אלו הנזכרים בתורה הקדושה היו בהם נשמות גבוהות. **יוצא** שלא רק אפרים ומנשה הזכרו בתורה אלא גם בני מכיר בן מנשה שהיו גם בעלי נשמות גבוהות, וכיצד באמת היו בעלי מעלה והחזיקו בצדקתם למרות שהיו בתוך טומאת ארץ מצרים? **והנה בהתחלה** גם יעקב חשב על אפרים ומנשה שהם אינם ראויים לברכה עד אשר ביקש יוסף רחמים עליהם ונחה על יעקב רוח הקודש וראה שהם ראויים לברכה. לפי זה כיצד זה שגם בניהם של אפרים ומנשה היו אנשים ראויים עד כדי כך שהם מזכרים בתורה?

על כך בא הפסוק ואומר דע לך מהיכן יצאו יהודים אלו יראי שמים והחזיקו כל כך בצדקתם? שכן הם "יולדו על ברכי יוסף" – "גם בני מכיר בן מנשה". ולפי מה שאמרנו הכל מסתדר, שכן לפירוש אחד כיוון שהיה יוסף המוהל שלהם יצאו כאלה צדיקים. ולפירוש השני בשל כך שיוסף היה הסנדק שלהם יצאו כאלה צדיקים. **הרי לנו עד כמה צריך האדם לחפש שגם המוהל וגם הסנדק יהיו יראי שמים!**

מסופר על בעל ה"זכרון שמואל" שהיה גאון עולם. כאשר היו מתווכחים עמו בלימוד היה אומר "וכי איתי אתם

לתיארוך ביינות להתקשר לתי" 0527151420

פנינים ממה"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון"

חילים

הלל כ'

לרבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זיע"א **"טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך"** [כ"ה, ח']

בעל ה"זרע שמשון" מביא הסבר שני לילקוט שמעוני שאומר "טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך", למה הוא טוב מפני שהוא ישר, ולמה הוא ישר מפני שהוא טוב. **שהקב"ה פורע לצדיקים בעולם הזה על מיעוט מעשים רעים שעשו, ולהיפך לרשעים נותן שכר רב על מיעוט מעשים טובים שעשו.**

זוהי כוונת המדרש 'למה הוא טוב' – למה הקב"ה מצליח דרך הרשעים בעולם הזה 'מפני שהוא ישר'. ולעתיד לבוא יפרע הקב"ה מכל אחד ואחד כפי ערך זדון ליבו. **ממשיך המדרש ואומר** 'ולמה הוא ישר' לדכאות את הצדיקים בעולם הזה? 'מפני שהוא טוב' להיטיב לצדיקים בעולם הבא עולם שכולו טוב וארוך...

פניני "אור החיים" הקדוש

לרבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א

"ויקרבו ימי ישראל למות" [מ"ז, כ"ט]

מסביר ה"אור החיים" הקדוש – על פי ה"ה הרב יצחק לוריא זצוק"ל מה הכוונה "ויקרבו ימי ישראל למות" זה לשונו "ואמנם ידעת מהתחלקות הנשמות לכמה ניצוצות ובכל גלגול וגלגול באים קצת מהם וכפי מספר הניצוצות של הצלם כך מספר ימי חייו, והימים שעושה בהם המצות נתקן ניצוץ אחד של הצלם ההוא כנגד היום ההוא. והיום שאין עושה בו מצוה נשאר פגום ניצוץ ההוא של הצלם ההוא כנגד היום ההוא, וכן על זה הדרך.."

זו הכוונה "ויקרבו ימי ישראל למות" פירוש - חלקי הנשמה שעלו ממנו דבר יום ביומו, נתאספו כדי למות מן העולם..

ועיין שם עוד בהרחבה ובאריכות על מתיקות דבריו הקדושים והמאירים.

בושפן הבית היהודי

חלק ח'

מאת הרב אברהם שהרבני שליט"א

חסימה רגשית

טוב והחרדות והדיכאונות נעלמים. האדם הופך לאדם חזק יותר, בטוח יותר, שלם יותר, ונעשה בשל ועצמאי לפרוס כנפיים לממש את עצמו ולהתקדם בחיים. כשאנינו מטפלים בבית הפנימי שלנו, בעולמנו הרגשי – לא עושים בו סדר ולא מתקנים את מה שדורש תיקון – הלכלוך והבלגן הופכים למי שאנחנו. הם משבשים את חיינו ופוגעים בדימוי העצמי שלנו. על כן חשוב להיות מודעים לרגשותינו ולטפל במה שמצריך טיפול, שכן זהו הבסיס לבניין אישיות בריאה שבכוחה להתנהל כראוי.

התמודדות עם מחסומים רגשיים

הדרך הטובה ביותר להתמודד עם חסימה רגשית ועם כל הצרות שבאות עלינו בעקבותיה היא כמובן טיפול ברגשות הכואבים הטראומטיים הללו, כלומר התחברות מחדש אל עצמנו, אל הרגשות, החוויות, הזיכרונות והקולות שבתוכנו. לשם כך יש להכיר את החלקים הללו בתוכנו, לתת להם ביטוי ולעבד אותם. בקליניקה אנו עושים זאת בהדרגה ובחוכמה, עם כלים ושיטות ייחודיות, חכמות ויצירתיות. ככל שהאדם או המטופל מתחבר אל עצמו, כך הוא הוא מרגיש הרבה יותר

הרב אברהם שהרבני שליט"א יו"ר מרכז "בית" - ליצור תגובות 058-7211235

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

הלכה למעשה

כדין, מ"מ יוצא בדיעבד י"ח. (שו"ע פס"א).

כאשר יש לאדם שתי אפשרויות, או להתפלל לפני נץ החמה במינין, או להתפלל אחרי הנץ ביחיד. נחלקו הפוסקים באיזו אפשרות לבחור. ואם יש אפשרות, עדיף להתפלל עם הנץ ממש אפילו ביחיד, שבאופן זה יוצא מכל ספק. (מש"כ דעם הנץ ממש עדיף על הכל, הוא ע"פ המבואר בביאור"ל נח"ס"א ד"ה ומצוה, וכ"ה באג"מ ח"ד ס"ו, אלא דס"ל שאין כ"כ אפשרות לכיון ממש לנץ החמה. ואם אינו מתפלל ממש בנין, מסיק האג"מ שלא ברור שיש לתעדף תפילה אחרי הנץ מאשר אחרי הנץ תוך ג' שעות. ובאם לפני הנץ יתפלל במינין, ואחרי הנץ יתפלל שלא במינין, העדיף האג"מ שיתפלל לפני הנץ במינין. וכעין דבריו בשו"ת פרי יצחק ס"ב ובאול"צ ח"ב עמ' ס', וביותר מצוי אצל קהילות החסידים, כמש"כ בא"א מבוטשאטש ס' פט' שרשאי אדם להתפלל קודם נץ החמה. ובמח"י ח"ט ס"ט סייג הדברים, באופן שמתפלל משעה שיראה חבירו בריחוק ד' אמות ויכירנו, וכעין זה באול"צ הנ"ל. וביב"א ח"ט ס' קח' עמ' שא"א חולק, וסובר שלעולם אין להתפלל קודם הנץ, אא"כ דחוק לכך, ושכ"ה בתשובת רמב"ם ס' כו', ולכן אפי' עבור תפילה במינין אין להתקדם. ובהליכות שלמה פ"ה אות יג' ג"כ ס"ל הכי, אלא שאם בלעדיו יתפרק מינין קבוע, רשאי הוא להצטרף עימם, וביב"א אף בכה"ג כתב שלא יצטרף להם.)

מה עדיף: תפילה במינין קודם הנץ, או ביחיד אחרי הנץ

השו"ע פוסק (פס"א סעיף א') זמן תפילת שחרית, מצוותה שיתחיל תפילת שמונה עשרה עם הנץ החמה. ואין להקדים להתפלל לפני כן, גם אם יש איזה מינין שאהוב עליו, אלא אם כן מי שדחוק ונצרך לצאת לדרך, או שיש לו להגיע לעבודתו עם שחר, שבמקרים אלו יכול לעמוד לשמונה עשרה מעט אחר עלות השחר. (שו"ע ס"ח.) זמן עלות השחר הוא 72 דקות לפני נץ החמה. תפילת שחרית בשעת הדחק ניתן להתפלל אח"כ, "משאיר המזרח", ע"כ"ו ביאור"ל ד"ה ואם. זמן תפילת ותפילין וק"ש הוא משיראה חבירו הרגיל עימו קצת בד' אמותיו ויכירנו, לביאור"ל נח"ס"א ד"ה כמו ע"פ פמ"ג זמן זה הוא כשש דקות אחרי עלוה"ש. בכה"ח ס' יח' סקי"ח כ' שמנהג בירושלים כשעה קודם הנץ, וכ"כ הגרמי"ט בספר ארץ ישראל. בפוסקי הדור האחרון ראינו המחמירים ביותר, ובאג"מ ח"ד ס' ו' חשש לכ"כ דקות קודם הנץ. זמן של האיר המזרח הוא קודם משיראה חבירו וכו', לכן ברור שהוא לא פחות משעה קודם הנץ, ומכאן קשה טובא לאול"צ ח"ב עמ' ס' שכתב 50 דקות לפני הנץ. את פסוקי דזימרה יקפיד לאמר רק אחרי עלוה"ש. (כה"ח נח"ס ק"ו, שער"ת תרסד.) מי שהתפלל לפני נץ החמה, אפילו לא היה דחוק או נצרך לכך, והתפלל בזמן זה שלא

לשאלות דחופות בהלכה ניתן לטוות לרב אלתון ראובן שליט"א. שעות המענה: בימים א'-ה' מהשעה 18:45 ועד 19:45.

ניתן לקבל את העלון במייל - 7151420@gmail.com

הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלקים ב' - ג' עכשיו ניתן להשיג במחיר מיוחד!

052-7151420

לע"נ ישראל בן גאולה
ת.נ.צ.ב.ה.

פיסטוקוס
רדו הפסגה 37

אפגה הפסגה
הפסגה 10

קפה, משקאות, מתקים, מתנות, לוטו, בלונים ועוד..

עולם הציצית

באיכות לא מתפשרים

רח' אלקבץ 4, גבעת שאול, ירושלים (מול ברוך פארם)
טל: 058-6505815 | olam.hatsitsit@gmail.com

המכולת בשכונת

רח' קריית משה 11
טל' למשלוחים: 02-5717813

בא להימנע מקריאת המודעות בשבת:
"ואלה יעמדו על הברכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור:

העלון מוקדש להצלחה, לזיווג הגון, לזרע בר קיימא, ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מילי דמייטב.

העלון מוקדש
לישועה, להצלחה ולשמירה לכל עמ"י ולחיילי ישראל.
לרפואת כל הפצועים, ולשחרור כל השבויים. ונוכה לגאולה האמתית והשלמה בחסד וברחמים!!

צ'אבס
בשר • עופות • דגים

בית וגן הפסגה 10
02-6439131

מוקד הזמנות, והזמנות בווצאפ
050-260-3330

אופטיקה ראייה טובה
מסגרת כולל עדשות ב-249₪ בלבד

עד מס' 2-4 מיליגד

רחוב רבי ישראל נג'ארה 37, ירושלים
050-3334940 | 02-6521859
opticaraz@gmail.com

שעות פתיחה
שני 14:00-19:00 שלישי 10:00-15:00
רביעי 11:00-16:00 שישי 10:00-13:00

סספרת - אליהו
050-9094047 בית וגן

אליעזרא - אלקטרוניקה
פאפאטימ, נג'טימ, מוצמאות וכו'...

רח' הפסגה 45
0733134400 | 053-3188440

מ.מ. בניה ושיפוץ
שיפוץ כלליים

פיצה יואלס בית וגן מקיימים בקשתו של ר' יואל ז"ל

02-64-222-90

יואל'ס
PIZZA & MORE

ברוכים מרקט

רח' אליעזר הלוי 2
טל' למשלוחים
02-5633301

נעלי קרן אור
נעליים לכל המשפחה

רח' הרב שלמה אלקבץ 4
גבעת שאול.
058-5777795